

AGENDA 22 – TABIVERE VALD

JÕGEVAMAA PUUETEGA INIMESTE KODA

AGENDA 22
TABIVERE VALD

Jõgeva

2006

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. reegel. Teadlikkuse tõstmine.....	4
2. reegel. Meditsiiniabi.....	5
3. reegel. Rehabilitatsioon.....	7
4. reegel. Toetavad teenused.....	8
5. reegel. Kättesaadavus.....	9
6. reegel. Haridus.....	10
7. reegel. Tööhõive.....	11
8. reegel. Sissetuleku tagamine ja sotsiaalkindlustus.....	12
9. reegel. Perekonnaelu ja isikupuutumatus.....	13
10. reegel. Kultuur.....	14
11. reegel. Vaba aeg ja sport.....	15
12. reegel. Ühiskondlikud organisatsioonid.....	16
13. reegel. Informatsioon ja uurimistöö.....	17
14. reegel. Poliitiline otsustamine ja planeerimine.....	18
15. reegel. Seadusandlus.....	19
16. reegel. Majanduspoliitika.....	20
17. reegel. Töö koordineerimine.....	21
18. reegel. Puuetega inimeste organisatsioonid.....	22
19. reegel. Personali koolitus.....	23
20. reegel. Invaprogrammide riiklik kontroll ja hindamine.....	24
21. reegel. Standardreeglite täitmise järelvalve.....	25
22. reegel. Rahvusvaheline, tehniline ja majanduslik koostöö.....	26

SISSEJUHATUS

Sotsiaalkindlustusameti andmetel seisuga 01.04.2006.a on Torma vallas 355 puudega inimest, neist:

- 42 sügava puudega isikut;
- 171 raske puudega isikut;
- 135 keskmise puudega isikut;
- 7 puudega last.

Töövõimetuspensionäre 180, neist töötab 52 inimest.

Kasutatud lühendid:

- KOV – kohalik omavalitsus
- SKA – Sotsiaalkindlustusamet
- TTA – Tööturuamet
- PIK – Puuetega Inimeste Koda

1. reegel. Teadlikkuse tõstmine.

Eesmärk: Puudega inimesed peavad olema informeeritud KOV tegevusest, saama neile vajalikku informatsiooni

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
<p>Teadlikkuse tõstmine puuetega inimesi puudutava info osas toimub valla sotsiaaltöötajate kaudu - läbi hoolekandetöötajate või teavitades kohaliku omavalitsuse ajalehe kaudu, mis jõuab kord kuus iga vallakodanikuni tasuta. Valla eakatele ja puuetega inimestele toimub kord kuus seltsingu koosviibimine, kus on erinevad esinejad ning jagatakse vajalikku infot.</p>	<p>Puudub keskne puudega inimeste hooldajate koolitus/teavitus süsteem – info jõuab paljuski vaid nendeni, kes ise seda otsivad.</p>	<p>Koondada puudega inimeste hooldajad nende tegevuse (p)arendamiseks ning korrektse ja kiire info edastamiseks</p>	<p>KOV eelarve</p>	<p>KOV</p>	<p>2008</p>

2. reegel. Meditsiiniabi

Eesmärk: Puudega inimesed peavad saama kaasaegset meditsiiniabi

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
<p>KOV sotsiaaltöötaja on läbinud vastava koolituse hindamaks puuetega inimeste toimetulekuvõimet ning kõrvalabi vajadust.</p> <p>Piirkonna perearstipraksis ning apteek ei ole liikumispuudega inimesele ligipääsetavad.</p> <p>KOV pakub toetava teenusena transporditeenust või transpordikompensatsiooni erialaarstide poole pöördumiseks/invatarvete kättesaamiseks.</p>	<p>Ebapiisavad võimalused eriarstiabile ja taastusravile pöördumiseks.</p> <p>Ebapiisavad rahalised vahendid toetuste ja kompensatsioonide maksmiseks kõikidele vajajatele.</p>	<p>Jätkata transporditeenuse osutamist ning transpordikompensatsiooni maksmist</p>	KOV eelarve	KOV	jooksvalt

AGENDA 22 – TABIVERE VALD

KOV maksab vajadusel toetust ravimite/invatarvete/tehniliste abivahendite soetamiseks.					
--	--	--	--	--	--

3. reegel. Rehabilitatsioon

Eesmärk: Et puudega inimesed saaksid rehabilitatsiooniplaanis ettenähtud teenuseid

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
Kohapeal puuduvad võimalused puuetega inimeste rehabilitatsiooniks. Lähimad võimalused on 30km kaugusel (Jõgeva, Tartu).	Võimalused rehabilitatsiooniks on piiratud – riiklikul tasandil ei jätku kõikide vajajate jaoks rahalist ressursi.	Teavitada puuetega inimesi nende rehabilitatsiooni teenuste võimalustest ning aidata kaasa teenuste saamisel.	KOV eelarve	KOV	jooksvalt

4. reegel. Toetavad teenused

Eesmärk: Et puuetega inimesed igapäevaelus iseseisvamalt hakkama saaksid

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
Sotsiaalhoolekande seaduse § 10 kohaselt on sotsiaalteenusteks: 1) sotsiaalnõustamine; 2) proteeside, ortopeediliste ja muude abivahendite andmine; 3) koduteenused; 4) eluasemeteenused; 5) hooldamine perekonnas; 6) hooldamine ja rehabilitatsioon hoolekandetasutuses 7) toimetulekuks vajalikud muud sotsiaalteenused.	Puudub täpne ülevaade omavalitsuse piirkonnas vajatavatest teenustest ning nende mahtudest.	Koondada puudega inimeste hooldajad nende tegevuse (p)arendamiseks ning korrektse ja kiire info edastamiseks	KOV eelarve	KOV	2008
	Olemasolevate teenuste piiratud osutamise võimalus seoses eelarve piiratud võimalustega. Olemasolevate teenuste laiendamise- ning uute arendamise raskus seoses sobivate töötajate puudumisega.	Teha koostööd piirkondliku THA ning töötute töötoaga võimalik sobivate uute hoolekandetöötajate leidmiseks/koolitamiseks.	KOV eelarve	KOV	jooksvalt

5. reegel. Kättesaadavus

Eesmärk: Et puudega inimesed saaksid võrdselt osaleda kõikides ühiskonnaelu sfäärides

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
<p><i>a) Füüsilise keskkonna sobivus</i></p> <p><i>b) Informatsiooni ja side kättesaadavus</i></p> <p>Teavitamine kohaliku omavalitsuse ajalehe kaudu, läbi sotsiaaltöötaja.</p>	<p>Ükski KOV-i avalikest asutustest ei ole ratastooliga ligipääsetav. Puuduvad kaldteed, olemas on trepi käsipuud.</p> <p>Info liikumise kiirus aeglane ning ebapiisav.</p>	<p>Tuua sisse füüsilise keskkonna ligipääsetavuse parendamise teema valla arengukavasse.</p>	KOV eelarve	Volikogu	2008
		<p>Senise tegevuse jätkamine, lisaks puuetega inimeste hooldajate kondamine ning infovahetuse parendamine nende kaudu.</p>	KOV eelarve	KOV	Jooksvalt/2008

6. reegel. Haridus**Eesmärk:**

* Et kõik puudega puudega lapsed saaksid neile võimetekohase hariduse

* Et võimaldada puudega lastel õppida elukohajärgses koolis

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
<p>Puudega lapsel puudub võimalus saada koolieelset-, alus-, põhi- ja kutseharidust elukohajärgses piirkonnas.</p> <p>Olemas on logopeedilise abi võimalus koolieelikutele.</p> <p>KOV võimaldab kõikidel lastel saada haridust nende vajadustele vastavas lähimas õppeasutuses, tasudes haridusasutuse pearaha ning kompenseerides osaliselt transpordikulud.</p>	<p>Piirkonna koolid ei ole huvitatud puuetega laste integreerimisest tavakooli/eriõppekavad e koostamisest.</p> <p>Transpordikulude hüvitamise võimalused on piiratud ning ei kata reaalseid kulutusi.</p>	<p>Koolitada õpetajaid integreeritud- ja koduõppe alustamiseks puudega lastele piirkonna koolides.</p>	<p>KOV eelarve</p>	<p>KOV</p>	<p>2010</p>

7. reegel. Tööhõive**Eesmärk:** Aidata puudega inimestel leida tööd ja tööl püsida

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
KOV –is tegeletakse sõltumata inimese puude olemasolust kõikide töötutega ühistel alustel. Piirkonnas olemas oma töötute tegevustuba ning vastava väljaõppe saanud juhendaja.	Üldise suure tööpuuduse valguses ei ole võimalusi eraldi toetada puudega inimeste tööturule asumist.	Koolitada KOV-i töötute tegevustoa juhendaja tegelemaks ka puuetega inimestega nende spetsiifikat arvestades. Arendada puuetega inimeste tööerakendamiseks koostööd piirkondliku THA-ga	KOV eelarve	KOV/THA	2010

8. reegel. Sissetuleku tagamine ja sotsiaalkindlustus

Eesmärk: Võimaldada puudega inimestel piisavad sissetulekud, et iseseisvalt toime tulla

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
Sotsiaaltoetuste seaduse kohaselt saavad puuetega inimesed puudest tingitud lisakulutuste osaliseks katmiseks toetust vastavalt puude raskusastmele, lisaks sellele on võimalus saada puudega vanema toetust, õppetootust, rehabilitatsioonitoetust, täienduskoolitustoetust, hooldajatoetust. Puudega lapsed saavad vastavalt puude raskusastmele puudega lapse toetust. Tööealised puuetega inimesed saavad vastavalt töövõime kaotuse protsendile töövõimetuspensioni.	Riiklik toetustesüsteem ei korva reaalseid kulusid (puudega inimese toetus). Üldise suure tööpuuduse juures on puudega inimesel eriliselt raske sobivat tööd leida, et oma sissetulekuid suurendada.	Jätkata erinevate toetuste maksmist abivajajatele. Koolitada KOV-i töötute tegevustoa juhendaja tegelemaks ka puuetega inimestega nende spetsiifikat arvestades. Arendada puuetega inimeste tööerakendamiseks koostööd piirkondliku THA-ga	KOV eelarve KOV eelarve	KOV KOV	Jooksvalt 2010

9. reegel. Perekonnaelu ja isikupuutumatus

Eesmärk: Et puudega inimene saaks elada koos oma perekonnaga ja vajadusel võimaldada tal luua oma perekond

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
Vajadusel nõustatakse puudega inimesi KOV-i sotsiaaltöötaja poolt, tehakse koostööd maakondliku Puuetega Inimeste Kojaga või suunatakse mõne muu eriala spetsialisti poole.		Koostöö tihendamine Puuetega Inimeste Kojaga spetsiifiliste juhtumite lahendamiseks ekspertarvamuste saamiseks.	KOV eelarve	KOV	Vastavalt vajadusele jooksvalt

10. reegel. Kultuur

Eesmärk: Et puuetega inimestel oleks võimalus osaleda kõikides kultuuritegevustes

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
<p>Loodud on seltsing pensionäridele ja puudega inimestele, mis korraldab regulaarseid koosviibimisi kord kuus.</p> <p>KOV võimaldab transpordi kultuuriüritustel osalemiseks.</p>	<p>Kohalikud kultuurisündmuste toimumise kohad (Vaba Aja Keskus, raamatukogu, Vallamuuseum, kool, lasteaed) ei ole liikumispuudega isikutele ligipääsetavad</p>	<p>Tuua sisse füüsilise keskkonna ligipääsetavuse parendamise teema valla arengukavasse.</p> <p>Jätkata transporditeenuse pakkumist kultuuriüritustel osalemiseks.</p>	<p>KOV eelarve</p>	<p>Volikogu</p> <p>KOV</p>	<p>2008</p> <p>Jooksvalt</p>

11. reegel. Vaba aeg ja sport**Eesmärk:** Puuetega inimeste võimalus osaleda sporditegevustes

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
<p>Tegutseb puuetega inimeste päevakeskus.</p> <p>Pensionäride ja puuetega inimeste seltsingu raames on loodud kepikõnni liikumine.</p> <p>Valla liikumispuudega inimesed osalevad aktiivselt inaspordi üritustel.</p>	<p>Ligipääsetavus omavalitsuse spordi- ja vaba aja veetmise hoonetele halb.</p> <p>Puuduvad eriväljaõppega treenerid – taastusravi spetsialistid.</p>	<p>Tuua sisse füüsilise keskkonna ligipääsetavuse parendamise teema valla arengukavasse.</p> <p>Leida sobivad juhendajad puudega inimeste sporditegevuse arendamiseks.</p>	<p>KOV eelarve</p> <p>Projektid</p>	<p>Volikogu</p> <p>KOV /Jõgeva PIK</p>	<p>2008</p> <p>2008</p>

12. reegel. Ühiskondlikud organisatsioonid**Eesmärk:** Kaasata usuor-ganisatsioonid puuetega inimeste probleemide lahendamisesse

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
Omavalitsuse piirkonnas tegutseb kaks kogudust.	Puudub koostöö koguduste ning omavalitsuse vahel.	Koostöö arendamine koguduste ning omavalitsuse sotsiaaltöötajate vahel regulaarsete koostöökohtumiste näol	KOV/koguduste eelarve	KOV / kogudused	2007

13. reegel. Informatsioon ja uurimistöö

Eesmärk: Kindlaks teha puuetega inimeste perede majanduslik ja sotsiaalne seisund, ja nende vajadused.

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
<p>EPI Kojal ja tema liikmesorganisatsioonid ei ole oma veebilehed, kust saab puuetega inimesi puudutavat ja neid huvitavat infot.</p> <p>Hindamisel on omavalitsuse puuetega inimeste toimetulek ja kõrvalabi vajaduse suurus/liik</p>	<p>Kehtiv andmekaitse seadus piirab ligipääsu puuetega inimesi puudutavatele andmebaasidele</p> <p>Hinnata saab vaid ise selleks soovi avaldanud isikute võimeid ning vajadusi.</p>	<p>Jätkata puudega inimeste võimete ning vajaduste hindamist.</p> <p>Tõsta valla puudega inimeste teadlikkust hindamise vajaduse osas.</p>	KOV eelarve	KOV	jooksvalt

14. reegel. Poliitiline otsustamine ja planeerimine

Eesmärk: Et puuetega inimeste probleemid oleksid käsitletud KOV kõigis kavandatud tegevustes

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
KOV puudub ÜRO standardreeglitel põhinev invapoliitika plaan.	Puuetega inimeste organisatsioonide soovide-ettepanekutega ei arvestata	Kaasata Agenda 22-s käsitletud punktid omavalitsuse arengukavasse	KOV eelarve	Volikogu	2008

15. reegel. Seadusandlus

Eesmärk: Et kõik seadused ja KOV vastuvõetavad otsused arvestaksid puuetega inimeste vajadustega

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
KOV on riigi kõige madalam struktuuriüksus ning lähtub oma töös seadustest ja muudest õigusaktidest. Lähtutakse üldistest arengukavadest-, suundadest-, programmidest.	Piirkondlikud vajadused ja võimalused erinevad mõningatel juhtudel olulisel määral keske poliitika poolt määratletud suundadest.	Kohalike vajaduste teadvustamine volikogu ja maavalitsuse tasandil.	KOV eelarve	KOV	jooksvalt

16. reegel. Majanduspoliitika**Eesmärk:** Puuetega inimeste iseseisva toimetuleku edendamine.

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
KOV toetab Jõgeva Puuetega Inimeste Koja ja kohaliku seltsingu tegevust	Puudub konkreetne kontseptsioon puuetega inimeste organisatsioonide rahastamisel.	Töötada välja juhised/metoodika piirkonna puuetega inimeste organisatsioonide projektide toetamiseks kohalikul tasandil	Projektid	Jõgeva PIK	2010

17. reegel. Töö koordineerimine**Eesmärk:** Tihedamalt kaasata puuetega inimeste organisatsioonid KOV tasandil tehtavate otsuste langetamisele

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
Puuetega inimeste organisatsioonid ei ole kaasatud kohaliku omavalitsuse tasandil tehtavate otsuste langetamisele	Puuetega inimeste organisatsioonid ei ole arvestatavaks survegrupiks omavalitsuse otsuste tegemisel.	Vajalikud meetmed Propageerida puuetega inimesi aktiivsemalt osalema kolmanda sektori organisatsioonide töös, sealhulgas erakondade poliitikate kujundamises. Kaasata puuetega inimeste esindaja sotsiaalkomisjoni töösse	KOV/Projektid	KOV/Jõgeva PIK	2010

18. reegel. Puuetega inimeste organisatsioonid

Eesmärk: Tihedamalt kaasata puuetega inimeste organisatsioonid KOV tasandil tehtavate otsuste langetamisele

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
Puuetega inimeste vajaduste ning ettepanekutega arvestatakse kohaliku tasandi otsuste tegemisel vähesel määral.	Puuetega inimesed individuaalselt ning organisatsioonidena ei ole arvestatavaks survegrupiks omavalitsuse otsuste tegemisel.	Propageerida puuetega inimesi aktiivsemalt osalema kolmanda sektori organisatsioonide töös, sealhulgas erakondade poliitikate kujundamises.	KOV eelarve/projektid	KOV/Jõgeva PIK	jooksvalt

19. reegel. Personali koolitus**Eesmärk:** Et puudega inimesed saaksid parima kvaliteediga teenuseid

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
Omavalitsuses puudega inimestega tegelevatel ametnikel olemas osaliselt vastav koolitus.	Puudega inimeste hooldajatel puudub valdavalt vastav koolitus.	Puuetega inimeste hooldajate koondamine ja esmatasandi koolituse pakkumine.	KOV eelarve/ projektid	KOV	2010

20. reegel. Invaprogrammide riiklik kontroll ja hindamine**Eesmärk:** Et standardreeglid oleks käsitletud kõigis eluvaldkondades

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
Puudub invapoliitika plaan ja tegevuskava	Invapoliitika valdkonnas vastuvõetud otsused on valdavas enamuses konstateerivat laadi, mis võimaldab neist probleemideta üle vaadata. Puudub organ, mis kontrolliks vastavate õigusaktide täitmist.				

21. reegel. Standardreeglite täitmise järelvalve

Eesmärk: Et puudega inimeste huvid oleksid kaitstud kõigis neid puudutavates eluvaldkondades

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
Omavalitsuses vastu võetavate otsuste tegemisel peaks lähtuma Puuetega Inimeste Standardreeglitest.	Valdavalt võetakse omavalitsuses otsused vastu lähtumata standardreeglitest ning kaasamata puudega inimeste esindajat otsustusprotsessi	Haarata omavalitsuse sotsiaalkomisjoni töösse puuetega inimeste esindaja	KOV eelarve	KOV/ Volikogu	2007

22. reegel. Rahvusvaheline, tehniline ja majanduslik koostöö**Eesmärk:** Parandada puuetega inimeste organisatsiooni tööd, saada kogemusi

Hetkeseis	Probleemid	Vajalikud meetmed	Rahastamise allikas	Elluviija	Tähtaeg
Erinevad puuetega inimeste organisatsioonid omavad rahvusvahelisi kontakte.	Omavalitsuse tasandil rahvusvaheline koostöö puuetega inimeste valdkonnas puudub Organisatsioonilise tegevusse on haaratud väga väike osa omavalitsuse puudega inimestest.	Propageerida puudega inimeste osalemist kolmanda sektori töös.	KOV eelarve	KOV	jooksvalt